

PERIÒDICH SATÍRICH,

SEMPRE DE DIES I DE NITS

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

10 CÉNTIMS CADA NUMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

DAMAS CALVET.

Pochs poetas tenen la fibra
y 'l númen incomparable
del valentíssim cantor
de Mallorca cristiana.
Llorejat en mil concursos
y aclamat ab en tussiasme,
es avuy uns dels apóstols
de las lletras catalanas.

VISTAS Y RETRATOS.

LA RAMBLA DE LAS FLORS.

De todas las Ramblas de Barcelona, cap tan célebre com aquesta. Los poetas serios li han dedi-

cat odas y sonets, los escriptors festius l' han satirisada de mil maneres, los dibuixants l' han copiada sobre 'l paper, los pintors l' han fixada en la tela...

¿Per qué, donchs, no hem de fer nosaltres lo que han fet los poetas serios, los autors festius, los dibuixants y 'ls pintors?

Ja 'm figuro lo que dirán, per dissuadirme d' aquest propòsit.

—¡La Rambla de las flors!—exclamarán més de quatre.—¡Quin tema més gasta! ¿Qué pot dirse d' ella que ja no s' haja dit?—

¿Qué?... ¡Ay, lectores meus! ¿De quin ser s' han dit més cosas que de la dona? ¿Quin es l' assumpto que ha donat lloch á més conversació qu' ella?

Pues á pesar d' aixó, 'l tema no está agotat ni ho estarà may.

Un escriptor ja ho ha declarat:

—«Mentres quedin donas, sempre hi haurá alguna cosa nova que dir d' ellas»

Ni més ni menos que lo que jo penso de la vista que avuy tinch entre mans.

—Mentres quedi Rambla de las flors, sempre tindré alguna cosa nova per dirne.

Quan un retratista vol treure una fotografia d' algún sili pintoresch ó monument, lo primer que fa es estudiar lo lloch, la llum y l' hora més á propòsit pera colocar l' objetiu. ¡Si será millor de bon dematí, si será preferible la tarde, si donará més bon resultat de frente, si estará més bè de costal!.

Aquestos mals-de-caps, gracias á Dèu, jo no 'ls tinch. Tractantse de la Rambla de las flors, no hi ha vacilació possible. L' hora, 'l dia y fins l' época del any més á propòsit per treure'n la vista, saltan á la *idem*.

Comensém, pues, y fassinse cárrech de que 'l meu aparato fotogràfich ha copiat la Rambla de

las flors á la una en punt d' un diumenje del mes de maig, dia seré y tranquil sense núvols al cel ni fanch á la terra.

¿Ahont nos colocarem? ¿Al Plá de la Boquería? No es lo lloch més favorable. Los mistayres y vagos de professió l' ocupan tots, y á més, lo baf mal dissimulat dels caballs del tranvía que allí s' aturan, imprimeix á aquest siti un tó molt poch artístich.

Valdrá més qu' entrem per la part de Betlém.

¡Quín cop de vista! Ja poden voltar vilas, ciutats y pobles; ja poden regirar l' Europa, l' Assia, l' Africa y... la lluna; ja poden corre París, Berlín y Viena; en lloch trobaran res que s' assembli a la Rambla de las flors.

A la dreta una serie interminable de puestos provisionals de floristas *económicas*, voltadas de mentas, aufábregas y marduixos, colocat tot per terra ó sobre paner en capritxós desordre, y ribetejat per una muralla de rams hont hi ha més vert que flors y més aygua que vert.

A la esquerra, afileradas com los soldats en una revista las trenta y pico de taulas de ferro y marmol negre ordinari, farsidas de flors de tintorería, camelias ab lo tronch de filferro, poncellas de rosa *creme* ó *thé* y violetas boscanas que en sa vida han vist un bosch ni per las cubertas.

Y per sobre, de l' un cap fins á l' altre, las brancas entrellassadas dels plátanos formant una espessa volta de fullatje verdós, que apenas deixa pas al sol pera filtrar un que altre de sos raigs més primets, ni permet que la vista distingeixi mes que alguns microscópichs trossos del blau del cel.

Ja veuen que pinto la cosa ab rigorosa imparcialitat, sense prevenció de cap classe. Podría dir lo mal efecte que fan cert puestos de las floristas *económicas*, per la poca trassa ab que colocan los seus articles; podría queixarme del abandono en que están los globos de las *lámparas* eléctricas, qual color fumate brut contrasta notablement ab lo vert net y brillant de las fullas del fondo, podría... en fi, podría trobar en la nostra famosa Rambla una pila de taras y defectes, y no ho faig per patriotisme... y per no cansarme.

Entoném, pues, un himne pastoril á la artística, fresca y exuberant vegetació d' aquesta vista famosa, y rendit aquest tribut á la part dolça, passem á la amarga

¿Senten quin olor més extrany é indefinible s' escampa per tot arreu?

Quan en las botigas vehinas hi havia tunyinyeres y bacalleneras, lo perfum no 'ns hauría vingut de nou: bastava contemplar aquells barrils d' arengadas y aquells pilots de bacallá sech per compendres tot.

Avuy lo perfum que se sent per aquesta Rambla es un verdader enigma. No es de rosas, ni de peix salat, ni de clavells, ni de res que s' ho sembli.

¿Saben de qué prové aquesta estrambótica y perfumada amalgama?

De la íntima combinació de mil olors distintas y antitéicas. En aquest núvol d' essencias hi ha de tot Olor del quitrá del entarugat, baf del tabaco dels fumadors que s' hi passejan, míseras essencias de las flors exposadas y sobre tot emanacions espessas y pesadas que s' desprenen dels vestits perfumats y dels monyos de set pisos de las senyoras y senyoretas que omplan la Rambla de cap á cap.

La meytat de la concurrencia va avall per la dreta, mentres l' altra meytat puja amunt per la esquerra. Quén las dugas meytats arriban al extrém respectiu, donan la volta y tornan á desfer lo camí que han fet, anant amunt los que seguían avall y tornant avall los que pujavan amunt. De manera que la Rambla de las flors pot compararse ab una sinia humana.

Aquí 's mouhen y remouhen, com las formigas á la boca del niu, totas las senyoretas més ó menos *cursis* y tots los *gomosos* més ó menos engomats. Aquí s' hi veuen en revolta y abigarrada confusió tots los exemplars de la interminable escala social.

M' agradaría tenir la ploma de Víctor Hugo ó la paleta de 'n Fortuny pera donarne una idea.

Es un quadro admirable.

Aquí 's veu una senyora respectable per la seva edat més que per altra cosa, herméticament tapada per una triple capa de polvos que li donan tot l' aspecte d' un pallasso del *Circo*.

Allá una criatura que ara tot just ve al món, y que gracias al seu monumental sombrero y als piramidals talons de las botinas de *doré* barato, aparenta una estatura regular que li permet mirar als homes cara á cara y adoptar actituds patéticas y rebuscadas per fer efecte.

Allí una senyoreta que cada any ne fa disset per Sant Jaume, desde 'l Sant Jaume del setanta sis—dissimulant d' aquesta manera 'ls vintivuyt abrils que avuy conta—eterna parroquiana d' aquesta Rambla, ahont sol passejar dugas horas cada festa, ab la dolça esperansa de trobar un desventurat que l' arrenqui del infern de la solteria, encara que sigui á riscos de tenirli que confessar los anys que tè.

Més enllá una elegancia de *relumbron* que tot sovint se presenta ab trages nous, pagats, segons malas llenguas; per nous protectors de la seva orfanat.

Y en fi, tota aquesta multitut permanent ó nómada de donas d' historia qual modo de viure ningú coneix, y que ostentan ab tot descaro un luxo enlluhernador, perque tenen la seguretad de que ni 'l sastre ni la modista ni 'l sabater van á passejar á aquellas horas per la Rambla de las flors.

Tot fent aquestas observacions hi arribat al Plá de la Boquería: seguint la corrent; donguém mitja volta y torném amunt.

Ara veuré ab tota comoditat las taulas de las floristas, ab aquells parassols tan descolorits com las caras de las bellesas que per aquí rodan.

¡Ah! ¿Veuen? Aquí tenen un' altra particularitat d' aquesta Rambla. Reparin aquella taula: de flors no n' hi ha gayres; tres ó quatre camelias, unas quantas poncellas, varios manats de violetas y alguns rams que ab lo paper que 'ls volta més aviat semblan paperinas de macarrons.

Pero en cambi ¿observan quants senyorets hi ha al rededor, assediand á la florista, grapejant las poncellas, plantificats com momias viventas, ó assentats en microscópichs tamborets, parecuts als dels pica-pedrers?

¿Qué hi fan aquí aquestos homes? ¿Compran flors? No, perque si fos aixís, ab l' abundancia de compradors que hi ha y la escassés de género, aviat la taula quedaria desemballada?

Donchs ¿per qué s' hi están? Jo no ho sè: més diré encare; crech qu' es impossible averiguarho perque ells mateixos no ho saben.

S' hi están... simplement per estarhi: ni més ni menos.

Diu que aixó es de bon tó. Avuy l' home que vol passar per elegant ha de ser socio del *Club* de regatas, ha de plantarse un' hora cada tarde á la cantonada de can Llibre y ha de fer tertulia totas las festas de dotze á una en alguna taula de florista.

No 'ls vulguin preguntar res més, ni tractin de convéncels de que aixó no t' solta ni volta: lo bon tó ho exigeix y tot lo demés es música celestial.

L' animació de la Rambla está en lo sèu plé. No s' hi pot donar un sol pas. Los jovenets mossegant lo punyo del bastó y estirantse 'ls quatre pels que portan sota 'l nas, y qu' ells batejan ab lo pompós nom de *bigoti*, van arrossegant los peus poch á poch, com qui surt del Tivoli per aquell passadís tan llarch, mirantse las senyoretas que passen en direcció contraria balancejant lo cos y dihentse cosas á cau d' orella per fer veure que tenen intrigas y negocis amorosos.

Jo segueixo amunt, embafat de tanta pols, tantas exóticas olors y tantas caras estrambóticas, y al arribar altra vegada davant de Betlem, respiro ab fruició l' ayre una mica libre que per allí corra, donant de pas l' última mirada á aquella vista.

Y al fixarme ab tantas flors secas, pintadas ab colors químichs; al veure tantas caras, en apariència bonicas, que amagan sota una capa de forma y coloret sos marcits encants, me poso á riure ab tota la bona fe del món, y murmuro ab veu tan poch baixa, que m' exposo á que algú 'm senti:

—Podrá ser veritat que aixó sigui la Rambla de las flors; pero en tot cas ho será de las flors.... artificials.—

Si volen veure la Rambla de las flors de debó, hi han d' anar més dematinet, á las set ó á las vuyt.

Llavors hi ha flors frescas, puras, bonicas y en abundancia.

Y ademes hi ha las criadas.

Que segons com se mirin, no deixan de ser unas *bonas flors*.

A. MARCH.

MIRACLES Y PATRIA.

Un tal M. Laserre va escriure un llibre relatant los miracles y maravallas de la Verge de Lourdes y de las ayguas del Santuari.

Y un altre musiu que 's diu Arthus ofereix, segons nos diu lo *Diari de Barcelona*, déu mil franchs á qui s' empenyi en demostrar científicament que siga fals un sol dels molts miracles referits en la obra de M. Laserre.

¡Científicament! ¡Que la sab llarga 'l senyor Arthus! La ciencia no serveix per tractar de miracles. Aquestos son sempre de ordre sobrenatural y la ciencia, la verdadera ciencia se ocupa solzament en la investigació dels fenómenos naturals.

Lo que M. Arthus devía fer es oferir las déu mil pessetas á qualsevol que demostrés científicament la exactitut dels prodigis de Lourdes.

Aixís encare hauría tingut més seguretat de que las pelas no canviarian de propietari.

Ara no creguin que jo vulgui fer acte d' incredulitat, no senyors; pero soch molt patriota, molt

espanyol, y 'm sab greu que una imatge y unas ayguas del extranger agafin més fama que las de casa.

¿Per qué no ha de fer tant la Verge de Montserrat com la de Lourdes?

Y á fé que l' aygua de Lourdes no será may tant bona ni tant fresca com la de Montserrat.

¿No crehuen vostés que 'ls miracles espanyols haurían de ser protegits en los Arancels de Aduanas per forts drets imposats á la importació de miracles extrangers?

¿Y que 'ls súbdits espanyols que van á Lourdes á curarse del cós ó del ánima haurían de pagar, antes de traspasar la frontera, crescuts drets d' exportació?

Perque, vamos, que vinguin de França las modas, las comedias de Sardou y las cantants del *Eldorado*, es sensible; pero *vaya con Dios*. Lo trist, lo que dona frisansa y dolor al patriotisme, es que vinguin també de l' altre part dels Pirineus corrents de devoció que minan pels fonaments las tradicionals conviccions dels nostres antepassats.

Los ossos de Fra Joan Garí y de 'n Pere de la Pipa se dehuen extremir al veurer com pert en importancia relativa la célebre imatge de la montanya catalana; y dihen que 'n Víctor Balaguer, lo cantor de Montserrat, t' comensada una obra per reivindicar los drets de aquella quals glorias cantá en versos de preciosa armonía.

Los catalans van á Lourdes á mils.

En cambi en tot l' any no vá un centenar de francesos á Montserrat.

Cada día 's contan nous miracles de la Verge traspirenaica.

De la de Montserrat no se 'n diu rés.

Y aixó no pot durar. Apelém al patriotisme; restaurém las santas creencias locals dels nostres avis, demostrém al mon que encara nostres cors baten al crit d' independéncia, que no atmetém superioritats extrangeras y que tant bons miracles se poden fer á Espanya com á França.

Per nostre part, comensém contestant al reto de M. Arthus y li fem la següent proposició:

Que s prengui nota de todas las personas que vagin á Lourdes faltadas de una má ó d' un bras ó de una cama, ó de una orella ó de qualsevol altre membre.

Y per cada má, ó cama, ú orella, etc., etc., que 'ls esguerrats recobrin ab las ayguas de Lourdes, nosaltres donarém mil pessetas á M. Arthus.

Aquest senyor, en cambi, nos donará cinquanta duros per cada vegada que l' esgarrat se quedi tant esgarrat com antes.

AGNUS.

¡POBRE NENA!

Quan camina ¡qué es bufona!
més que dona es perdiuheta,
¡qué bonica es la Pepeta,
tan joveneta, tan mona!
Prendada de sa persona,
puig que hermosa arriba á sè,
va caminant pe 'l carré
ab orgull perque l' admiran;
per ella 'ls joves suspiran...
per xo pensa ¿á quin pendré?

Aquella tendra poncella
es ara rosa marcida,

y encare qu' es aixerida...
tot triant s' ha anat fent vella.
Ara la pobra doncella
cansadeta de triá,
espera... y espera en va;
que quan te alguns anys la dona
per més que siga bufona,
tan sols pot di: ¡quí 'm voldré!

J. GOT ANGUERA.

LAS FESTAS D' HOSTALRICH.

LO VIATJE.

Va sortir lo tren á l' hora anunciada. Duyam entre 'ls passatjers á la comissió del Ajuntament, de la qual formavan part D. Ignaci Fontrodona y D. Jacinto Masvidal; y á pesar de aquest sobre-pés, lo tren no vá atrassarse.

Hi havia boyra; pero tot de un plegat lo sol tira teló y 'ns mostra 'ls frescos matisos primaverals de l' hermosa planura del Vallés y de las pintorescas y regaladas estribacions del Montseny.

A Breda preném al coro. Tots los coristas lluheixen la roja barretina.

Ja 's divisan las torradas murallas de Hostalrich, lo tren enfrena sa marxa, xiula, 's detura.

Ja hi són.

Son las 10 del mati.

L'ARRIBADA.—PROFESSÓ CÍVICA.

L' aspecte de l' estació y sas avingudas es animadíssim.

Entre 'ls que hem arribat y 'ls que ja 's trobavan á la vila y han sortit á donarnos la benvinguda, s' organisa la professó cívica. Ademés del estandart del Coro de Breda, s' hi veuen los del *Niu guerrer* de Barcelona, *Centre catalá* de Sabadell y *Centre catalá* de Barcelona. Tanca lo corteig l' Ajuntament de Hostalrich presidit per l' Arcalde, acompanyat del governador militar de Girona, y del Sr. Arús y Arderiu, representant del *Centre catalá*, per indisposició del Sr. Almirall, que s' ha vist privat de assistir á la festa.

¿Y 'ls delegats del Ajuntament de Barcelona?

Algú diu que 'ls ha vist dintre de una tartana, camí de la població. Algú suposa que don Ignaci ha dit:

—Si 'm fan pujar á péu aquesta costa, renuncio al arrós.

La professó 's posa en marxa als acorts de la música de Cassá de la Selva. Los carrers están adornats; las casas empavessadas; en diferents punts de la vila s' han aixecat archs de triunfo.

Hostalrich presenta l' aspecte animat de una vila en dia de festa major. Hi han acudit forasters de per tot arreu. No hi ha casa que no 'n tinga, y qui no assisteix á la professó, surt á contemplarla.

INAUGURACIÓ DE LA LÁPIDA.

A dos quarts de dotze arriba la comitiva davant de ca'n Ganday, propietat de don Ramón Sureda.

Lo secretari del *Centre catalá*, Sr. Tobella, llegeix desde 'l balcó una curta Memoria, relativa als antecedents y preparatius de la festa, rendint de pás un tribut de justicia als autors que precediren á Frederich Soler, en lo cultiu del Teatro Catalá.

Entre 'ls aplausos de la multitud que omplia 'l carrer Major se descorra 'l drap que tapava la lápida conmemorativa.

Aquesta diu aixís:

EN AQUESTA CASA
y durant l' any MDCCCLXV
En Frederich Soler y Hubert
escrigué son primer drama
«Las joyas de la Roser»
fonament del Teatro Catalá contemporani.

Lo Centre Catalá de Barcelona
de acort ab lo Ilustrissim Ajuntament d' aquesta
vila de Hostalrich
posa aquesta lápida als XXIX del més de Maig
del any MDCCCLXXXVII.

NOMBRAMENT DE FILL ADOPTIU.

La comitiva, guardant lo mateix ordre que á la arribada, s' encamina á la Plassa de la Constitució.

Lo secretari del Ajuntament llegeix l' acta de la sessió en que vá acordarse 'l nombrament de fill adoptiu de Hostalrich á favor de don Frederich Soler y Hubert. L' arcalde, Sr. Serra, li entrega 'l nombrament consignat sobre un artístich pergamí, obra de don Joseph Lluís Pellicer. Lo poble victoreja al aplaudit poeta, que conmogut fins al fons de l' ánima, no acerta á dir una paraula.

Lo Sr. Arús pronuncia un entussiasta discurs encomiástich del autor y del Teatro Catalá, glorificant al qual, diu, se glorifica aixís mateix al teatro espanyol.

L' Arcalde regala una hermosa cinta al *Centre catalá*, en recordansa de la festa.

Se disolt la professó: lo coro de Breda entona 'l cant de *La barretina*, y *La gratitut*, de Clavé, acompanyantlo en aquest últim l' orquesta de Cassá de la Selva.

LO DINAR.

S' havia preparat sota un envelat, instalat en la Plassa dels Bous, un dels sitis més pintoreschs de la població. Desde aquell punt se divisan las frondosas salzaredas del Tordera.

Pero dintre del envelat no 's veyá res d' aixó. Tancat hermèticament, feya una calor asfixiant, de manera que la festa no podia ressentirse de fredor.

Ocupava la presidencia de la taula, que tenia la forma de ferradura, l' arcalde de la vila: seya á sa dreta Frederich Soler; á sa esquerra 'l comandant militar de Girona, y en sitis de preferencia l' escriptor gironí Sr. Botet, membre de aquella Comissió provincial, lo governador del castell de Hostalrich, Sr. Martinez de Arenzana, los regidors de Hostalrich, los de Barcelona (¡ja sabíam que allá 'ls trobaríam!) lo Sr. Arús, los representants dels centres, la Comissió de Hostalrich, etc.

Los demés comensals en número de 154 ocupavan lo restant de la taula.

Lo dinar, á cárrech del Sr. Fita, fondista de Girona, vá regirse per la següent llista:

Entreteniments y encurtits (D. Ignaci no vá entretenir's hi gaire).—Arrós á la marinesca (don Ignaci: ¡Llegó la mia!)—Fricandó de badella ab pèsols.—Peix á la marinesca.—Pollastre rostit.—Crema.—Postres variats.—Vi comú (de La Escala).—Champagne (del pis de dalt).—Café.

Lo servey molt regular.

Es opinió fins de don Ignaci.

Al comensarse 'ls brindis, se permet l' entrada al públich y s' ompla l' envelat.

Després de un bréu discurs de l' arcalde de Hostalrich, se dona lectura á algunas poesias, una del Sr. Novelles, dos dels Srs. Lasarte (ne-

L' OCUPACIÓ DEL NOSTRE ALCALDE.

bot y oncle, ó siga D. Joseph María y D. Manuel), una carta en prosa del Sr. Molas y Casas, una poesia del Sr. Franquesa y Gomis titulada *Las joyas de la Roser*, un' altra de don Conrado Roure y un' altre del Sr. Arús.

Tots aquests traballs son acullits ab grans picaments de mans.

S' alsa l' héroe de la festa, Frederich Soler, llegint una composició repetidament aplaudida, que procurarem donar á coneixe als lectors de LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

Després dels versos, los discursos.

Los inicia 'l señor Riera y Bertran, consagrant un carinyós recort á Valentí Almirall, iniciador de la festa y privat de assistirhi; als actors difunts y vius encare de nostre teatro, y brinda per Frederich Soler y pèl Teatro Catalá.

Se llegeixen entre varias cartas d' adhessió á la festa, una dels escolars regionalistas de Vich, un' altra del Sr. Torroja de Reus, del autor de l' *Atlantida*, Jacinto Verdaguer, de Narcís Oller, del perpinyanés Justi-Pe-pratx, de Apeles Mestres y altres.

Lo Sr. Tobella béu á la salut del alcalde d' Hostalrich.

Lo Sr. Llopis proposa que s' envihin los rams que adornan la taula á las principals damas de la població.

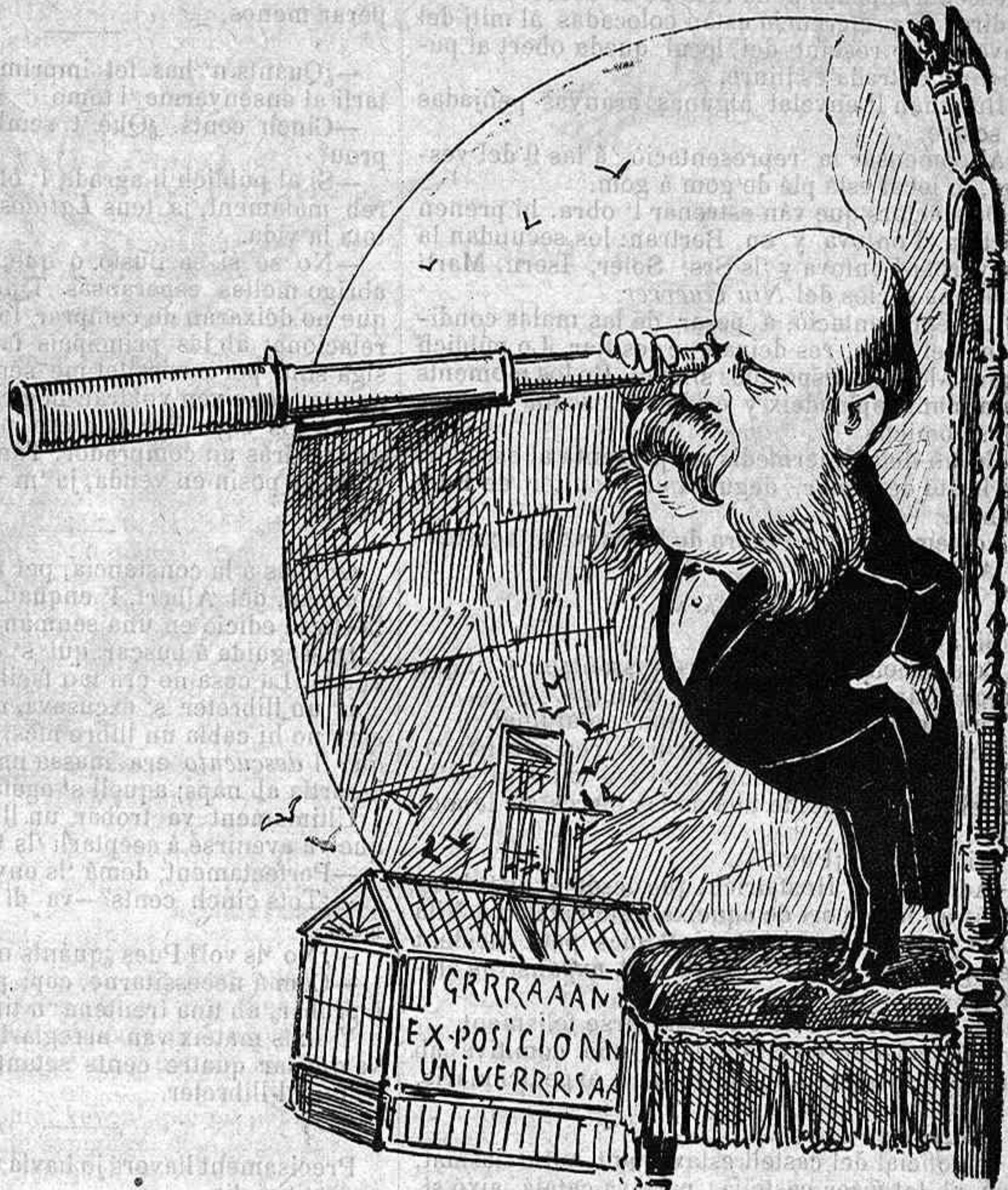
Lo gironí Sr. Botet se fá aplaudir per las prácticas ideas qu' exposa á la concurrència.

Y s' alsa don Ignaci.

Tambè ell es catalanista, y fá vots perque 'l govern reconega oficialment la llengua catalana y respecti la nostra legislació.

¡Cosa rara! Entre la llengua catalana y la llengua de badella. D' Ignaci es partidari acérrim de la llengua catalana.

Lo Sr. Giró recorda qu' entre 'ls comensals s' hi troba l' abanderado dels voluntaris catalans. (Aludeix al governador del castell). Brinda entre

Lo Congrès ja ha concedit lo diner sollicitat: ara mira dia y nit si 'l concedeix lo Senat.

entusiastas aplausos per Soler, per Almirall y pèl general Prim.

Lo governador del castell, visiblement conmutat, recull l' alussió y brinda pèl *Centre Catalá*.

Després de alguns altres brindis, lo Sr Arús los resumeix ab frasse oportuna y acaba llegint una carta del Sr Almirall, acullida ab ruidosos aplausos.

FESTAS POPULARS

A la Plassa de la Constitució lo vehinat y 'ls forasters ballan ayrosas sardanas als acorts de la música de Cassá de la Selva. Lo ball dura fins á entrada de fosch.

Desde 'l castell s' elevan multitud de globos aerostátics.

Pèls carrers reyna extraordinaria animació.

Representació de

«LAS JOYAS DE LA ROSER.»

Lo mateix envelat que ha servit pèl dinar s' ha

transformat en teatro, un teatro primitiu, improvisat. Per teló de boca, una cortina vermella, l'escenari apenas dona idea de la decoració. Las cadiras de preferència están colocadas al mitj del envelat. Lo restant del local queda obert al públich: l'entrada es lliure.

Iluminan l'envelat algunas aranyas penjadas al sostre.

Al comensar la representació, á las 9 del vespre, lo local está plé de gom á gom.

Dels actors que ván estrenar l'obra, hi prenen part en Fontova y en Bertran: los secundan la senyoreta Fontova y 'ls Srs. Soler, Isern, Martí y alguns socios del *Niu Guerrer*.

La representació, á pesar de las malas condicions del lloch, res deixa que desitjar. Lo públich guarda lo més respectuós silenci. En los moments culminants aplaudeix y crida á l'escena al autor y als cómichs.

En un dels intermedis se presenta al escenari un busto de Soler, degut á un escultor de Barcelona.

Lo temps passa, l'hora de la marxa s'acosta.
¡Al tren!

TORNADA.

Si, al tren.

Los festeigs han anat retrassantse, y 'l que vulga véureho tot, se queda en terra.

Deixém lo drama que camina cap al final.

Eran las dotze de la nit quan lo tren arrancava. Y al mateix temps comensava á desapararse lo castell de foch desde una de las torres de la muralla.

¡Pim! ¡Pam! ¡Pum!

¡Adéu vila d'Hostalrich, que desde avuy t'honorarás ab lo recort de aqueixa festa catalana! Vila culta y civilisada, ahont ni 'l més petit incident desagradable ha perturbat tant expansivas alegrías.

Lo viatge de tornada vá realisarse felisment.

A l'estació de Granollers, una comitiva ab hatxas encesas, saludá lo pás dels expedicionaris.

Un recort.

Un oficial del castell estava tant entussiasmat, que ab tot y ser castellá, parlava catalá, aixó sí, á tall de municipal, desitjant que desde aquell moment per catalá 'l prenguessen.

—Me llamo Grifo, deya; pero en lo successiu que me digan Aixeta.

UN DE TERCERA.

LOS AMICHS DEL AUTOR.

Per fi, després de mil anadas y vingudas y correccions y consultas, l'Albert va veure realisat lo somni de tota la vida.

L'impressor li va entregar l'exemplar primer de la seva primera obra.

¡Ab quina emoció va clavarhi la mirada! ¡Ab quin encrispament de dits va girar la rústica cuberta pera contemplar l'efecte de la portada tipogràfica!

Era un petit tomet en octau imprés en caràcter elzeveria. La portada era aristocrática y severa; en primer lloch lo nom del autor: *Alberto Romo*. A continuació 'l títol del llibre en lletres vermelles: *Latidos del corazón*. Y més avall, ab un caràcter diminut, una línia que deya aixís: *Poesias románticas y anacreónticas*.

L'efecte era complert: no 's podia demanar més.

L'autor no hi veyá de cap ull: no 's podia esperar menos.

—¿Quánts n'has fet imprimir?—vaig preguntarli al ensenyarme 'l tomo.

—Cinch cents. ¿Qué t sembla? ¿n'hi haurá prou?

—Si al públich li agrada l'obra, nó: pero si la reb malament, ja tens *Latidos del corazón* per tota la vida.

—No sé si es ilusió ó que; pero lo qu' es jo abrigo moltes esperansas. Tinch molts amichs, que no deixarán de comprar lo llibre; estich ben relacionat ab las principals familias, y may no siga sinó per curiositat me sembla que tots los que 'm coneixen voldrán llegirlo.

—Aixís siga. Per la meva part ja t'asseguro que tindrás un comprador. Tan bon punt los *Latidos* se posin en venda, ja 'm veus corre á la llibrería.

Gracias á la constancia, per no dir á la impertinencia, del Albert, l'enquadrador li va enllestir la edició en una senmana.

Desseguida á buscar qui s'encarregués de la venda. La cosa no era tan fácil com semblava.

L'un llibreter s'excusava, dihent que á casa seva no hi cabía un llibre més; l'altre pretestava que 'l *descuento* era massa insignificant; aquest li sortia ab naps; aquell s'agafava ab cols.

Ultimament va trobar un llibreter compassiu que va avenirse á acceptarli 'ls tomos.

—Perfectament; demá 'ls enviaré.

—¿Tots cinch cents?—va dí 'l llibreter, horrorisat.

—¿No 'ls vol? Pues ¿quánts ne necessita?

—Com á necessitarne, cap; pero per comensar á probar, ab una trentena 'n tinch prou —

Y aixís mateix van arreglarho: l'Albert se 'n va quedar quatre cents setanta, y 'n va portar trenta al llibreter.

Precisament llavors jo havia tingut d'empendre un petit viatge.

Al tornar, corro á casa l'Albert per enterarme del curs del assumpto.

—¿Ja s'ha publicat l'obra?

—Sí: fa tres días qu' es al aparador de can Llagosta.

—Me 'n alegro: vaig á comprarn'hi un exemplar.

L'Albert me va agafar pèl bras.

—No ho vull; jo te 'l regalaré.

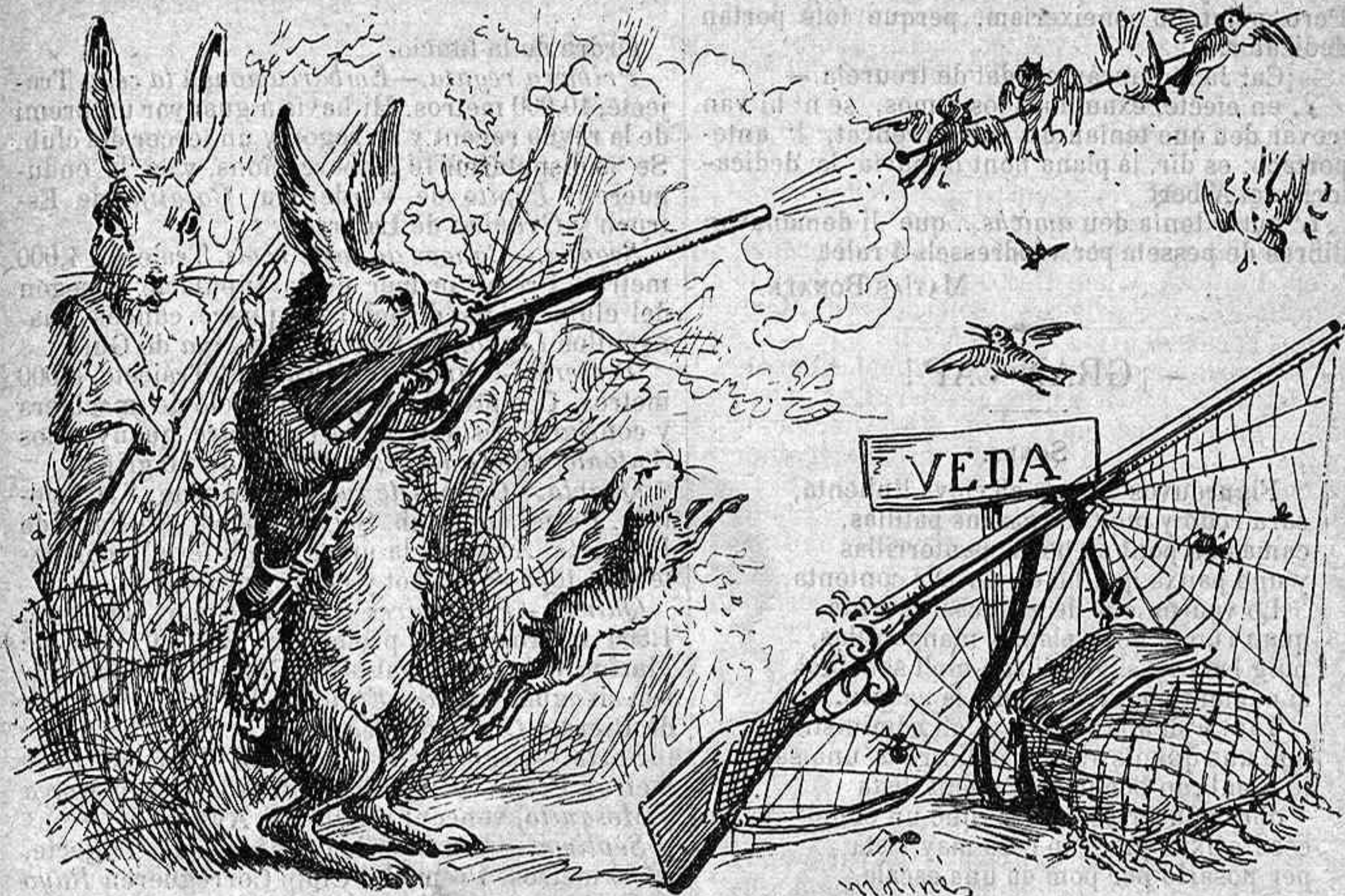
—Gracias; pero no puch acceptarlo. ¡Bonich negoci farías si regalesis un llibre á cada amich!

—Aixís mateix m'ho deya jo al principi; pero ara m'hi convensut de la mèva ignorancia, perque segons m'han dit en Camps, en Prats, en Güell y quatre ó cinch més qu' están enterats d'aquestas cosas, es deber ineludible del autor, dedicar un exemplar á cada amich seu.

—¡Deixat de tonterías! Aixó es una costum abusiva, que tú has de procurar no seguir.

—Ja hi fet tart. Los mèus companys m'han convensut de que s'ha de fer aixís, assegurantme que seria un verdader botxorno per mí, qu'ells se vejessin obligats á gratarse la butxaca per comprar la mèva obra. M'hi resistit tan com he pogut, fentlos notar los gastos que l'impressió m'ha ocasionat: tot ha sigut inútil.—¿No 'ns vols

LOS CONILLS DURANT LA VEDA.

Ja que 'ls cassadors d' ofici
tenen desadas las armas,
aprofitant la ocasió,
ara cassarém nosaltres.

regalar lo tomo?—m' han dit;—corrent; pues no saltres no 'l comprarém pas.—De manera que ara com ara, ja porto dedicats deu exemplars. Acepta, pues, aquest, que no vindrà d' un més ó menos.—

Vaig recullir lo tomo, veient que no podia negarme á pendrel, y no sapiguent com pagarli, vaireig contentarme ab desitjarli un felís éxit.

L' Albert no hi havia tarde que no passés per la llibrería.

—¿Qué tal? ¿cóm va la cosa?

—Malament,—responía 'l llibreter,—no se 'n ha venut cap.—

L' endemá hi tornava:

—¿Cóm estém?

—De la mateixa manera: no s' ha fet res.

—¡Sembla mentida que un' obra de quatre rals costi tan de vendre 's!

—¡Psé! Extranyesas del públich: per allí hont las pega.—

De día en día y repetint poch més ó menos lo mateix desastrós diálech, l' Albert va acabar per aburrirse y perdre totas las ilusions y esperansas.

Un dematí va carregarse de resolució; surt de casa y 's presenta á la llibrería.

—¿Encara no s' ha fet res?

—No senyor. Y creguim, quan al cap de tres senmanas el públich no 'm demana 'l llibre, ja pot donar l' obra per morta.

—Tan me fa: reculliré 'ls exemplars. ¿Vol fer lo favor de donarmels?

—Al moment.—

Lo Senyor Llagosta obra un armari y comensa á treure *Latidos del corazon*, colocantlos apilats sobre 'l taulell.

—Ja veurá—va dir quan va haverlos despenjat tots,—los contaré: n' hi ha d' aver trenta; ¿no es veritat?

—Sí senyor: aquí té 'l vale.—

Lo bon llibreter vá comensar á contar, y al arribar á vinticinch vá fer una mueca extranya: no n' hi faltava á contar més que cinch y la pila feya encara molt bullo.

—Ja es curiós aixó—murmurava prosseguint la operació: vintissis, vintisset, vintivuyt, vintinou, trenta... y tingui, trenta hu, trenta dos... fins á... quaranta... ¿Cóm s' explica aquest misteri?—

L' Albert s' estava ab un pam de boca, sense compendre res: los *Latidos* havían fet cria.

—Ja veurá—vá dir lo senyor Llagosta—ara ho aclarirém.—

Y aixecant la veu, va cridar:

—¡Rafalet!—

Era 'l dependent.

Lo jove va sortir ab una entrega mitj plegada.

—¿Quants *Latidos* vam rebre? ¿te 'n recordas

—Si senyor, trenta; y ara ni troba quaranta, ¿oy?

—Sí, ¿cóm es aixó?

—Los deu que hi ha de més, los han vingut á vendre varios joves mentres vosté ha sigut fora, y com me té dit que compri tots los llibres que 's presentin en bon estat, per la quarta part del seu valor...

—Basta; ja está entés.—

Y girantse al pobre autor:

—¿Qué n' havia regalat algún?—va dirli.

—Si senyor: uns quants á varios amichs meus. Pero aviat ho coneixeríam, perque tots portan dedicatória.

—¡Ca! Ja s' haurán cuydat de tréurela.—

Y, en efecte, examinats los tomos, se n' hi van trovar deu que tenían un full arrencat, l' anteportada; es dir, la plana hont hi havia la dedicatória del Albert.

L' autor tenia deu *amichs*... que li demanavan llibres de pesseta per véndressels á ralet.

MATÍAS BONAFÉ.

¡GRAN CAP!

SONET.

Figurevos un cap ab calva lluhenta,
cara rodó y molt llargas las patillas,
camas de pont ab bonas pantorrillas
y una panxa que ho es per ser contenta.

Lo veuréu que de gust casi reventa
quan rumía nous plans y manganillas,
puig las cosas per ell son molt senzillas
si sumant y restant li surt la *cuenta*.

Tant li deu la ciutat qu' ell administra
que uns quants amichs á dintre d' una sala
lo nombran benemérit, y fent llista

obran suscripcions, perque un cap-d' ala
esculpeixi aquet cap cosa may vista
per posarlo per pom en una escala.

ENRICH BARNILLAS Y LLISTONS.

REGATAS.

Lo *Club de Regatas* diumenje va donar una festa que 's va veure molt concorreguda.

L' extrem del moll de Barcelona, á partir del últim tinglado, estava reservat als convidats y als *paganos*. La banda municipal, dirigida per en Rodoreda, amenisava l' espectacle. Al comensar la feyna, tocá la marxa real, y al acabar la repetí.

Sota 'l tinglado s' havia instalat lo *buffet*, y al extrém, de cara al mar, una gradería que resultá insuficient.

Los que no hi cabían, tenían de campársela per las voras del moll, enfilantse sobre las cadiras, cada cop que comensava una regata.

La concurrència presentava bon cop de vista: hi havia donas guapas y elegants, y allá ahont van las flors, van los papallons.

Los papallons son los *pschuts*, la *gomme*, l' *ayga-lifa*... en fi los *grelotteux*; com ara 'ls diuhen, á l' altra banda del *Pirinéu*.

Lo *Club de Regatas*, aquell edifici de fusta, varrat junt al moll de Barcelona, estava empavessat y calava més que d' ordinari, per efecte de la major concurrència que recorria sos elegants salons.

Per tol arreu, en l' anteport, se veyan barquetes, llanxas, esclofollas de nou, vaporets y fins aquella *baluerna* que porta 'l nom de *Unión*, ballant lo tango. La mar estava un xich *picada*. Jo crech que 'ls del *Club* li havían fet algun agravi.

No totas las regatas van comensar ab la puntualitat anunciada. Se donava la senyal de sortida per medi de una canonada de las petites per no espantar á la concurrència.

En un local dispost al efecte, se feyan apostas mútuas, y sembla que van jugarse bastants quartos.

Ordre de la funció.

Primera regata.—*Embarcacions á la vela*. Trajecte, 10,000 metros. Hi havia á guanyar un premi de la reyna regent y un segon y un tercer del club. Se 'ls disputaren 10 embarcacions, y se 'ls endugueren: *Pepito* de Verdereau, *Catalina* de Estruch y *Gravina* de Latorre.

Segona.—*Canoas de dotze remes*. Trajecte, 4,000 metros. Premi primer de la Diputació y segon del club. Se 'ls disputaren quatre canoas, guanyantlos *Leonor* de Pagés y *Gravina* de Guri.

Tercera.—*Vapors remolcadors*. Trajecte, 8,000 metros. Dos premis de l' Associació de mariners y consignataris. Corregueren quatre, guanyantlos *Antonieta* de Gonzalez y *Pepita* de Magriñá.

Quarta.—*Canoas de recreo*. Trajecte, 1,500 metros. Premi del Club. Se 'l emportá *Maltaise* de Puiggrós. *Aragon*, la única que li feya la competència, topá ab un böt y perdé un rem.

Quinta.—*Perissoires*. (Patins de mar). Trajecte, 1,500 metros. Tres premis, un del ministre de Marina y 'ls dos restants del Club. Se 'ls disputaren sis, guanyantlos *Etincelle* de Tuñi, *Veremos* de Riera y *Chulo* de Pagés.

Sexta.—*Esquifes de un remer*. Trajecte, 1,500 metros. Premi del Ajuntament. Competiren *Mosca* y *Mosquito*, vencent l' últim de Aysa.

Séptima.—*Jole Gigs* de duas bayonas. Trajecte, 1,500 metros. Premi del Club. Corregueren *Rayo* y *Relámpago*, guanyantlo lo darrer tripulat per Dalmau, Germá y Surroca.

Las llanxas y la gent privant lo pas als que corrian la regata.

En la tercera regata lo remolcador *Pepita* volcá un esquife, tripulat per tres socios del Centro Navarro Recreatiu, que foren assistits en lo *Club de Regatas*. ¡Cuidado ab las *Pepitas*!

Fora de aquest incident, res més de particular.

Diálech cassat al vol.

—Sab que aquest espectacle es algo pesat?

—Sí, pesadet. ¿Pero y las carreras de caballs?

—¡Oh, no me 'n parli!.. Entre carreras y regatas, prefereixo encare las regatas.

—¿En quin sentit?

—En rahò de ser més democráticas. Aquí al menos no hi ha tribuna á quatre duros: los concurrents están més barrejats... y 'l gust de veure 'ls péus hèn calsats de las pollas enfiladas sobre las cadiras, no costa més que una pesseta.

PERE BLAY.

PRINCIPAL.

Los Valientes. *Pepa la frescachona*, *Gran-via*; *Gran-via*, *Los Valientes* y *Pepa la frescachona*...

Ha viscut la major part de la temporada ab aquestas obras y ab aquestas obras mateixas tanca las portas davant de la calor que comensa á despertarse.

Veurem si pèl octubre, tornarà á obrirlas ab

LA NOSTRA GENT. (Dibuix de Mariano Foix.)

— Vina aquí, xerrayre, vina aquí! Si jo m' arreglo ab en Lleganya, ¿qué t' importa á tú?

*Pepa la frescachona, Los Valientes y La Gran-
via.*

Tot podria ser.

ROMEA.

Ha terminat també la temporada.

La major part de la companyia s'ha dirigit a Tarragona y a Reus. Los hi desitjo sort y ventura.

Aquesta última senmana hi ha hagut alguns estrenos; pero confesso la mèva falta, no hi he assistit... Escoltin ¿qui 's fica dintre de aquell forn, sense perill de rostirse?

Una obreta del Sr. Pons titulada *Indicis*, que se pèls periòdichs que va anar bè y dos del senyor Figuerola Aldrofeu tituladas: *Vigilia de casament y La sombra de un vestit*. Tinch aquesta última, elegantment impresa, sobre la taula, y prometo ocupar-me'n la próxima senmana en la secció de *Llibres*.

A pesar de la calor hi ha encare qui 's proposa aprofitar aquell teatre.

Diumenje la societat *Dos de maig* dona una funció de la qual forma part *Lo más perduto* de 'n Feliu y Codina, *La Marmota*, parodia de *La Mascota* de 'n Conrat Roure y un concert instrumental a carrech dels Srs. Pamies, Badia y Millet.

ESPANYOL.

Un cop en Riutort s'hagué despedit del públich, doná dos ó tres funcions en aquell teatre, l' antich y popular tenor de sarsuela D. Juan Prats.

Poca gent.

Suposo que 'n tindrà més la companyia del Sr. Mario que anuncia per demà dissapte la inauguració de una serie de funcions.

TÍVOLI.

Continuan *las Mil y una noches*.

La vigilia de Pasqua van rifarse tres moltons entre los concurrents.

Dintre de pochos días la companyia Cereceda mudarà de casa, instalantse en aquest teatre

NOVEDATS.

Y deixarà 'l que avuy ocupa a n' en Vico y Calvo.

La última senmana en Badila va ser l' héroe de la broma, representant a més de *Ya somos tres y Salón Eslava*, 'l colegial de *Pepa la frescachona*.

Lo popular picador s'ha creat moltes simpatis, y jo crech que 'l día que vulga podrà deixar la plassa de toros per l' escena.

Tè una véu prima y fina, una véu de cap; pero canta ab afinació. Encare li faltan taulas; pero aquestas un picador las adquireix facilment, dat que no ha de ser més difícil posar una bona pica al públich que posarla a un toro.

ELDORADO.

Debuts. *Zoa*. Un home-dona. Passa la corda y 's despenja agafat per las dents per una corda inclinada. Vesteix com una damisela.. y respecte a aquest punt daría la gran castanya del sigle al home menos aficionat a las faldillas.

Rivalli, prínceph del foch. Figúrinse un fulano incombustible: toca barras de ferro ruelas, se las passa pèl cos, se las fica a la boca y las torsa com si tal cosa. Beu metall derretit y escup perdigons..... En fi, un tipo que de segur no darà

gayres ganancias als capellans, ja que tant del infern com del purgatori se 'n pot bè riure.

Al Americaine.—Es una opereta graciosa que no ha fet més que passar.

Del debut de Flou Patty y de la gran companyia de la Scala de París ne parlarém la próxima senmana.

Y a propòsit de l' *Eldorado*.

'M consta que va en augment l' abono a las set funcions de la Granier, sobre tot desde que 'ls diaris de Madrit, sens excepció, tots a una, donan compte ab entussiasme dels grandiosos triunfos que obté en lo *Teatro de la Zarzuela*.

La premsa madrilenya ademés fa grans elogis del barítono Mr. Vauthier, del tenor Mr. Daumas y de tots los artistas, consignant qu' es la millor companyia de opereta que se ha vist fins ara.

Crech que aquesta vegada 'l públich de Barcelona no discreparà del de Madrit, tractantse de una de las m s legítimas reputacions de l' escena francesa.

CIRCO ECUESTRE.

Bonas entradas y gran animació.

Lo Sr. Alegria no 's descuida ni s' adorm.

Després del debut del clown Spanpani, que quan brinca y quan fa broma ab un burret es verdaderament *espampanant*, nos ha presentat a Mr. Woodson qu' es una verdadera notabilitat. No vull treure 'ls l' interés explicantlos lo que fa: váginlo a veure.

CONCERT-CLAVÉ

Dilluns de Pasqua va donarse 'l primer de la temporada en lo *Teatro del Tivoli*, baix la batuta del mestre Vehils que demostra grans qualitats y un coneixement perfecte de las composicions del immortal músich poeta.

Entre las pessas instrumentals sobressortiren *La Virgen del Pilar* del mateix Sr. Vehils, la Sinfonia de la ópera comica de Nicolau: *Un rapto* que es bonica a tot serho y fa venir ganas de sentir tota l' obra, y un preciós *Minuet* de no recordo quin autor.

Entre las vocals lo coro a veus solas *Los xiquets de Valls* va ser interpretat com en los bons temps de 'n Clavé.

Molta concurrencia y grans aplausos.

TOROS

Diumenje ja 'ns veurém a la Plassa ¿veritat?

Toros d' Espoz y Mina que son los mateixos que avants duyan lo nom de Carriquiri, animals de bona lley que may han desdit. Lo que sol faltarlos de forsa y poder, ho supleixen ab animació y bona voluntat.

Espasas: Chicorro, l' home dels salts de la garrotxa; Lagartija, tan conegut y aplaudit y Valentin Martin qu' en l' última corrida deixá records de matador de cap-d'-ala.

No crech equivocarme; pero 'm sembla que veurém una bona corrida.

N. N. N.

POBRE... Y SOL.

De lo que sobra,—de lo que 's llansa,
de 'l que no volen,—de lo dolent,
jo me 'n serveixo,—me 'n aprofito...
y aquesta vida—passo content.

LA NOSTRA GENT. (Dibuix de Mariano Foix.)

—La de casa sempre 'm diu: ¡Lleganya... 'l beure 't perdrà!... Romansos! Un porronet de canya, no fa mal á ningú.

Jo no tinch dona,—no tinch familia;
ma independència—val un Perú.—

Per 'xo las horas—tranquilas passo
sens capficarme—may per ningú

Jo no traballo,—jo bech y fumo,
jo 'm diverteixo...—fins á cert punt.

¡Per mí la vida—si qu' es un soplo!

¡Si aixó durava...!—¡Amunt! ¡Amunt!

Jo no tinch pérduas—jo no tinch gastos,

¡si tot m' ho donan!—Tinch relacions

que las exploto—cada dissapte:

¡pero m' enfadan—los rosegons!

Jo quan me canso—d' está en un poble,

crido á la *Perla*—(qu' es lo mèu gos),

agafo 'ls trastos,—al coll me 'ls poso...

y xano, xano,—*toquém lo dos*.

Aixís que 'm sembla,—sota d' un arbre

tranquil m' assento,—trech lo morral,

xiulo á la *Perla*,—*para la taula...*

y dino ó sopo...—¡Per mí es igual!

Després m' aixeco.—Si 'l gos me mira

li faig caricias,—lo satisfaiç,

tots los mèus mobles—al coll carrego...

y cap al poble—directe vaig.

Tant prompte arribo,—crech que m' esperan,

perque en el acte—ja trobo gent

que 'm miran, posan—ma á la butxaca...

y allí de quartos—ne plouhen cent!

Visita passo—á-totas las casas,

tothom me dona—xavos ó pa,

jo ho arreplego,—vaig á *fe 'l quarto*

fumo un cigarro—y... ¡hasta demá!

Als banchs m' adormo—de la taberna,

cofoy espero—lo dematí...

y al serho, marxo—cap á altres pobles...

si no 'm repenso,—que 'm quedo allí.

Y de 'l que sobra,—de lo que llansan,

de 'l que no volen—la demés gent,

jo me 'n serveixo,—me 'n aprofito.

y aixís la vida—passo content.

MANEL GARAY.

Un crim que ha conmogut á Barcelona.

Dimars al dematí va ser trobat en un solar fondo, situat entre 'ls carrers de Vila-Vilá y Marqués del Duero, 'l cadáver de un pobre nen de 8 anys, barbarament degollat. Tenia á la mà una creu de canya y arrimada á la paret hi havia un'altra creu.

La víctima era fill del guardia d' ordre públich Apoloni Fernández, habitant en lo carrer del Arch del Teatro,—35-3.º, que la tarde avants al dirigir-se á Hostafranchs, ahont estava de punt, deixá á dit son fill Manelet jugant al extrém del carrer Nou de la Rambla.

Mès tart, al tornar del servey, lo buscá inútilment. Recorregué las casas de socorro, á ca la ciutat y doná las senyas del noy á serenos y vigilants. Tot inútil.

Fins al dematí següent no fou descubert lo cadáver per uns treballadors, que 'n donaren coneixement al guardia municipal Bernat Calvo.

Se creu que l' infelís Manelet no va ser degollat en lo sili ahont va trobar-se 'l cadáver, ja que á terra no hi havia tota la sanch que havia de produhir la terrible ferida que li ocasioná la mort.

Per ara han sigut detinguts lo pare del noy y una vehina de la mateixa casa ahont aquest vivia encare que rellogada en un'altra habitació.

Es de creure que será descubert l' autor verdader de aquest crim horrorós y salvatge.

La companyia d' ayguas del Besós no ha tingut mès remey que desenterrar la tubería que tenia colocada en lo carrer del Bruch, ab permís del Ajuntament, y mediant lo pago dels corresponents drets de canalisació.

Y l' Ajuntament fins ara no ha dit una paraula.

La qüestió es grave. ¿De qui son los carrers del Ensanxe? ¿Son dels particulars ó del públich?

Ho preguntém, porque l' arcalde que viu al carrer de Fontanella, núm. 34, lo dia menos pensat pot trobar-se tancat entre duas parets que vajan de part á part de carrer, é impossibilitat de assistir á la casa gran.

Bastaria que alguns propietaris estiguessen de humor y volguessen jugarli aquesta broma.

En Mazzantini s' ha posat bó tant depressa, que ja ha pegut trasladarse de Sevilla á Madrid.

Dat que 'l toro que va ferirlo era de Concha Sierra, algú li atribuhía 'l propósit de matar ell sol sis toros de la mateixa ganadería, en la primera corrida en que prenga part.

Mazzantini, qu' es un torero de bon sentit, ha desmentit la noticia, afirmant que no tè cap necessitat de fer *quijotadas* de aquest calibre.

Enterats.... y un aplauso, *pesia á D. Quijote*.

Fins lo *Brusi* 's queixa dels barrets monumentals de las senyoras que assisteixen als teatros, privant la vista del escenari al espectador que tè la desgracia de seure darrera d' ellas.

Y després de citar disposicions presas contra 'ls barrets de cinch pisos, á Viena y altrás punts, reproduheix una ordre dictada pèl jefe de policia de París en 6 de janer de 1784.

Tot aixó está molt bè; pero 'm sembla que podría trobar-se un medi mecánich per resoldre la qüestió, sense mortificació de las senyoras.

Prenguin l' idea 'ls mecánichs que se sentin ab vocació de desenvoluparla y jo 'ls asseguro una fortuna

La cosa podría consistir ab una molla que posés en relació 'l polissón y 'l sombrero, disposada de manera que al asseure's la senyora lo sombrero li caygués automàticament al darrera, á istil de apaga llums.

Vegin si pot donarse una cosa mès senzilla y cómoda.

Cómoda, si senyors, porque l' espectador que 's trobès darrera de una senyora, podría colocar los gemelos, lo programa de la funció y altres objectes de poch pés, dintre 'l sombrero de la senyora.

Qui no tè res mès que fer... ..

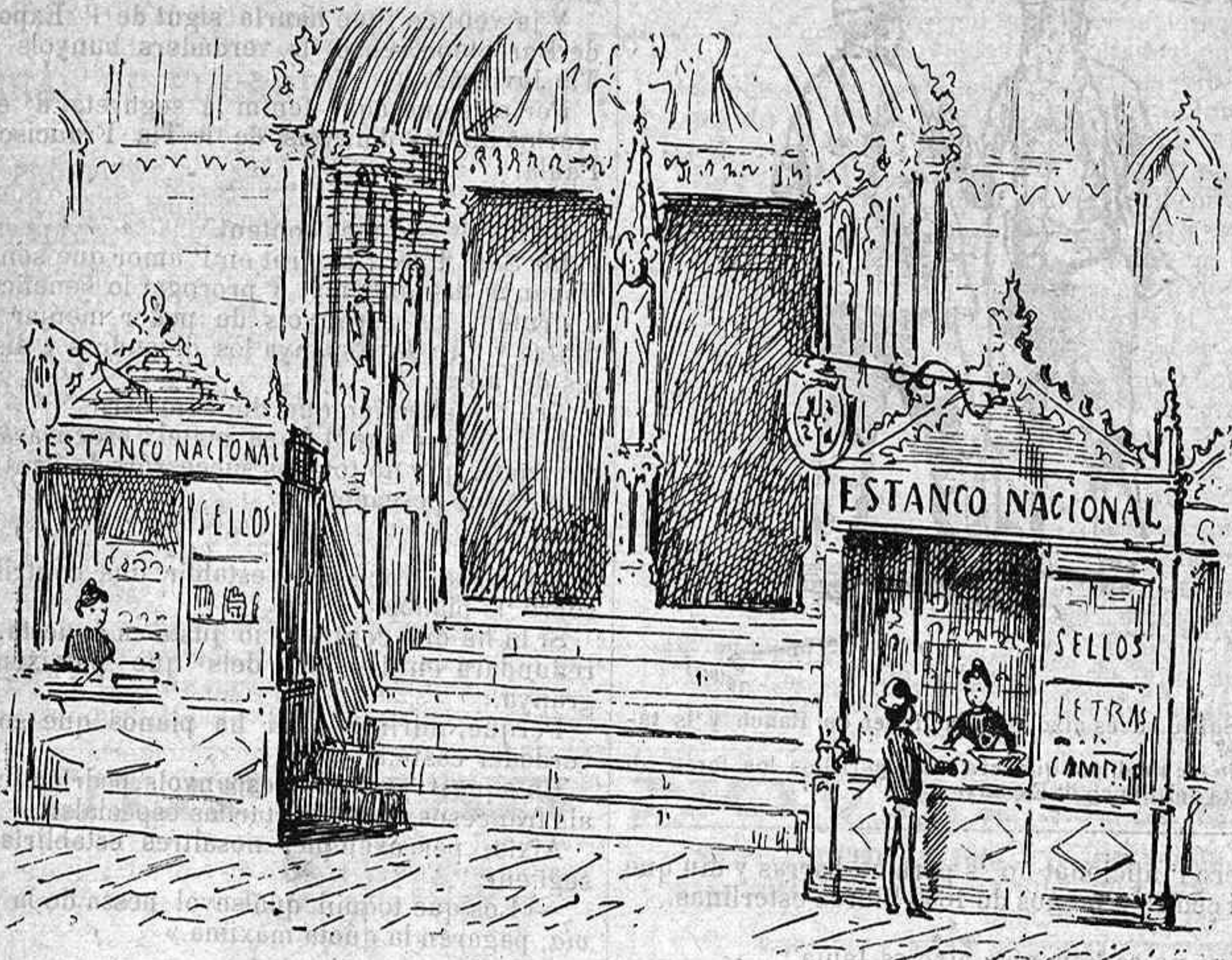
—Si, ja ho sabém—dirán vostés—qui no tè res mès que fer pentina al gat.

—Donchs s' equivocan, y en proba, poden preguntarho á qualsevol regidor y 'ls ho dirá.

Qui no tè res mès que fer, vesteix als municipals.

Aquí tenen al Ajuntament projectant un nou

¡JA VEURÁN!

Sent lo simpátich Girona
lo qui paga la fatxada,
¡quí sab si hi veurém estanchs
á prop de la portalada!

uniforme que donará carácter y respectabilidad
als Xanxas, Gutierrez y Quimenas.

Traje de color blau y casco; pero sense lloron.

- Tuyetas, mírame bien,
Tuyetas ¿qué te parezco?
- Quimenas apaga 'l foch.
- Que dices ¿que apagui el fuego?
- Si, noy, lo foch del amor...
- No m' agradan los bomberos.

La *Prensa liberal* s' atribuheix la successió del
Diario de avisos.

Aixís son los reformistas.

Per reformarlo tot, cada quinze días reforman
lo títol dels seus periódichs.

Gran entusiasme del *Correo catalán*.

¿No saben perquè?

Perque á Málaga ha mort un subjecte que baix
secret de confessió y á l' hora de la mort ha en-
tregat á un capellá 13.000 pessetas per ser resti-
tuidas á uns pobres orfes, que acreditavan aquesta
suma sense poderla recobrar, per haverse cre-
mat los pagarés en un incendi.

«Efectes de la confessió» diu el *Correo*.

Examinemho desapassionadament, y veurém la
naturalesa de tals efectes.

L' home retenia indogudament la indicada
suma y disfrutava d' ella, mirant ab indiferencia
als pobres orfes, víctimas de la miseria més es-

pantosa. ¿Perqué no la tornava desde 'l primer
dia? Perqué se sentía ple de vida y de salut.

—Ja tindrè temps, quan me senti morir y no
puga aprofitarme'n. Llavors la restituiré, m' ab-
soldrán y cap al cel falta gent. Hauré disfrutat
en aquesta vida y en l' altra.

¿Qué sería 'l mon, si tothom s' entregava á uns
cálculs per aquest istil?

No doném detalls sobre l' horrible incendi del
Teatro de l' ópera cómica de París, perque la
premsa diaria se 'ns ha anticipat, publicantlos
tant extensos y complerts, que no hi ha avuy
ningú que no 'ls conega.

Limitemnos á consignar tant sols qu' estém en
deute ab la nació francesa, sempre generosa,
tractantse de remediare las desgracias ocorregu-
das aquí á Espanya.

Favor per favor.

Siguém agrahts, y associém siquiera 'l nom de
Barcelona á la noble filantropía que avuy acut al
socorro de las víctimas de tant horrible desgracia.

Llegeixo:

«A últims del més entrant se publicará una edi-
ció de las poesias de D. Anton Cánovas del Cas-
tillo»

¡So...co...rro!!!

Del cap del toro que va ferir á Mazzantini, un
aficionat va donarne 50 duros.

Va saberho un inglés y n' hi ofereix 3000.

—¿Sabéu qu' es aixó que ara diuen del Banch y 'ls tabacós?

—No sè: tinch pòr que ara 'ls cigarrillos los farán ab bitllets del Banch d' Espanya.

Pero l' aficionat no 's para en barras y diu que no li cedirà á menos de 1000 lliuras esterlinas.

Aixó no es Espanya; aixó es Jauja.

Proposo que s' obri una bolsa especial, ahont en lloch de paper de la Deuda se cotisin caps de toro.

Ha mort una mora de las que van anar á Madrid, desde Filipinas, pera pendre part en la proxima exposició colcnial.

En va tractavan de batejarla, 'l seu marit no va consentirho de cap manera.

Los madrilenyos s' han divertit extraordinariamente ab los filipinos.

Molta era la gent que anava á veure'ls, y tot era donarlos taronjas y ayguardent, de manera que agafavan cada mona, que cantava 'l credo.

Lo govern ha hagut de trasladarlos per evitar que 'ls filipinos, fins los ms cristians se convertissen á la religió turca en una terra de católichs.

Los regidors Fuster y Michel van anar de comissió á Madrit y van marxar de puntetas, ningú va sentirlos.

Y á pesar de no gastar tant boato com l' arcalde de las patillas, han lograt que la Comissió del Congrés presentès lo dictámen concedint á Barcelona l' anticipo de dos milions de pessetas, que ha sigut aprobat sense discussió.

Ara no falta m's que l' aprobació del Senat.... y vingan pessetas.

Item més.

S' ha determinat que l' Exposició s' inauguri durant lo mes de maig del any vinent, y que pèl octubre se celebri la que t' projectada lo Circol de la Unió mercantil de Madrit.

Sense aquesta condició 'ls madrilenyos s' hau-

rian abstingut de socorre á la Exposició barcelonina.

Y ja veuen ¿qué hauria sigut de l' Exposició de Barcelona sense 'ls verdaders bunyols de la Tía Javiera?

Per m's que aquí tenim la seguretat d' ensorrarlos ab los bunyols de la Tía Francisca de Paula.

Estich d' alló més content.

Lo Sant Pare, inspirat en l' amor que sent per Espanya ha confirmat y prorogat lo benefici que disfrutém los espanyols de poder menjar carn dintre y fora d' Espanya los divendres y dissaptes del any.

Ara no falta sino que tinguém carn.

Jo no dupto que 'l Papa mateix procurarà provehirnos, que no tots los successors de Sant Pere han de ser pescadors.

A Fransa tractan d' establir una contribució sobre 'ls pianos.

Si hi ha una contribució justa es aquesta, que redundará en benefici dels que pateixen migranya.

Perque, mirin que hi ha pianos que son un verdader cástich.

En aquest punt los espanyols podríam copiar als francesos, establint tarifas especials.

Aixís, per exemple, nosaltres establiríam lo següent:

—«Los que toquin qualsevol pessa de la *Gran via*, pagarán la quota máxima.»

Un amich mèu tenia al pis de sobre un piano que l' estava amohinant desde primeras horas del dematí, fins á las tantas de la nit.

L' altre día vá venirme tot content, dihentme:

—Pero, y 'l govern ¿qué hi diu sobre aixó de la floxera?

—Diu que farà fer pregarías pèls bisbes, y després...

—Després ¿qué?

—Crech que 'ns pujará la contribució.

Obras de venta en la LLIBRERÍA ESPANYOLA, Rambla del Mitj, 20.

OBRAS DE EDUARDO LÓPEZ BAGO.

- LA PROSTITUTA, novela médico-social, quinta edición corregida. . . . . 3 pesetas.
- LA PALIDA, novela médico-social, (segunda parte de *La Prostituta*), séptima edición corregida. (Estas dos obras denunciadas por el Gobierno, por supuesto delito de escándalo y ataque á la moral, á la decencia pública y á las buenas costumbres, han sido absueltas por el Tribunal Supremo). . . . . 3 »
- LA BUSCONA, novela médico-social (tercera parte de *La Prostituta*), sexta edición. . . . . 3 »
- LA QUERIDA, novela médico social (cuarta y última parta de *La Prostituta*), segunda edición. . . . . 3 »
- EL CURA (caso de incesto), novela médico social. (Ha sido también objeto

- de una denuncia gubernativa, y sometido su autor al proceso criminal, recayendo el sobreseimiento libre.) Cuarta edición. . . . . 3 pesetas.
- EL CONFESONARIO (satiriasis), novela médico-social (segunda parte de *El Cura*). Tercera edición.. . . . 3 »
- LA MONJA, novela médico-social (tercera parte de *El Cura*), tercera edición. . . . . 3 »
- LA SEÑORA DE LÓPEZ (primera parte de *La Mujer Honrada*). . . . . 3 »
- LA SOLTERA (segunda parte de *La Mujer Honrada*). . . . . 3 »
- LOS AMORES, obra entretenida (agotada). . . . . 6 »
- SAFO, costumbres de París, traducción de la novela de M. Alphonse Daudet. . . . . 3'50
- LA TORERÍA.—*Luis Martínez el espada* (en la Plaza). Novela social un tomo 8.º . . . . . 3 »

ÚLTIMAS NOVELATS

comedia catalana en un acte y en prosa original de M. FIGUEROLA ALDROFEU, estrenada ab brillant éxit en lo Teatro de Romea.—Preu 1 pta.

SANTIAGUITO, por Jules Claretie. 1 tomo, 8.º Pesetas 2'50

EL INSTRUMENTO, por Segobia Rocaberti: tomo 38 de la Biblioteca Demi-Monde. Ptas 1.

TEORIA Y PRACTICA DE LA REDUCCION DE INSTRUMENTOS PÚBLICOS conforme al programa del cuarto año de la carrera del Notariado, por Zarzoso y Ventura. 1 tomo en 4.º voluminoso. Pesetas 12 50

CATALOGO HUMORÍSTICO en verso, de la Exposición Nacional de bellas artes. 1887. 1 tomo 8.º Pesetas 1.

REGLAMENTO Y PROGRAMAS oficiales de la escuela central de profesoras y profesores de Gimnástica. 1 tomo 8.º Ptas 2.

DESPUES DEL COMBATE relación Contemporánea, original de Federico Urrecha. 1 tomo 8.º Pesetas 1'50.

¡¡¡ALLÓ!!! Colecció de poesías, sonets, cantars y epigramas salats, dolsos, verts y madurs, originals de M. Figuerola Aldrofeu. Cuadern 2.º Pesetas, 0'25.

FANDANCOS Y POLOS, aires nacionales que se bailan solos. 1 tomo 16.º Ptas 0'50.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en llibransas del Giro Mútuo, ó bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. A 'ls corresponsals de la casa s' otorgn rebaixas.

—¿Sabs aquella familia del piano? Donchs ja ha mudat de casa. Jo 'ls hi tret.

—¿Y aixó? ¿Has anat á veure á l' amo de la casa?

—Vaig anarhis í; pero no 'n vaig poderne treure res. ¿Sabs que 'm vá dir? Que ab tal que 'ls estants li paguessen lo lloguer, li era indiferent que toquessin lo piano ó que toquessin lo timbal. Mès aviat ho hagués dit. Vaig comprar un tambor. y á cópia de tocar lo tambor hi arribat á amohinarlos, y se 'n ván.

—Pero, home, 'm sembla que 'l remey es pitjor que la malaltia. Si 'l piano 't molesta, no 't dich res del soroll del tambor.

—Oh, cá: 'l tambor tenia un aparato especial y tocava tot sol. Mira, li donava corda y me 'n anava del pis. Tenia corda per tres horas.

Per galanteria la de certs marits ab las sèvas mullers.

Un de aquests s' havia assentat á taula per esmorsar, esperant qu' ella acabès de rentarse las mans.

En una plata hi havia dos costellas.

Pero aviat no n' hi vá haver més que una, puig un gat atrevit vá emportarse 'n l' altra.

Y 'l marit, egoista, destinantse la que quedava sencera, exclamá:

—Cuita, Carolina, mira que 'l gat se 't menja la costella.

Un sogre repta al seu gendre perque als dos anys de casat s' havia fet mal bè 40,000 duros, ó siga tot lo dot de la sèva dona.

Disculpa del gendre:

—Papá, no ho extranyi. He volgut demostrar que no m' havia casat ab la sèva filla pèl vil interès.

De un periòdich francès:

—¿Qué 't sembla l' Elissa?

—Divina.

—No hi ha dupte, guapíssima. No t'è més que un inconvenient.

En l' estació de la línea de Saragossa.

—Ola Antonet ¿ahont aném?

—A Montserrat.

—¿Y aixó?

—M' hi casat fá tres dias, y faig lo viatge de nuvi.

—¿Y la tèva senyora, ahont es?

—Oh, á n' ella l' hi deixada á casa.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª —Lli-mo-nas.
2. ID. 2.ª —Dis-set.
3. ANAGRAMA. —Comas-Macos-Mosca.
4. SINONIMIA. Pessa.
5. TRENCA-CLOSCAS. —A milcar.

6. TERS DE SÍLABAS.—CAR ME TA
ME LI LLA
TA LLA DOR

7. CONVERSA.—Diari.

8. GEROGLÍFICH.—Per punt més, per punt menos no miris prim.

XARADAS.

I.

Ma primera es per menjá,
la tercera es musical;
prima y tersa hem d' estimá;
tres y quatre qui vol fa,
y es propi de un animal
lo menjar prima-segona;
que si 'l lector fa 'l cap viu
y tres-hu-quatre una estona,
veurá si bè reflexiona
que mon Total es un riu.

R. ESBALOTA.

II.

Es un arbre la primera
y segona una vocal;
un poble Prima-tercera
y un altre poble Total.

JOAQUIM SAURI.

ANAGRAMA.

Perseguint á un animal
que va mossegá á un xicot,
se va ficar dintre un tot
trayent no més la total.

CATANICA.

MUDANSA.

La filla de D. Pasqual
es molt tot perque una tot,
passant pèl carrer del Bot,
li va caure á la total.

ROMÁ ESPINAT.

TRENCA-CLOSCAS.

EN ROS TE LO VI DEL VALL.

Formar ab aquestas lletras lo títol de una pessa catalana.

JEPET DE L' ORGA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Los tapanés.
- 1 8 9 7 3 7 8 9.—Los sabatés.
- 1 8 7 8 7 8 9.—A l' olla.
- 1 5 6 7 8 9.—Las senyoras ne portan.
- 4 8 7 3 7.—Animal doméstich.
- 7 3 7 8.—Ma germana n' es.
- 4 8 9.—A las botigas ne gastan.
- 7 5.—Tractament de amich.
- 6.—Consonant.

AMSEULL.

CONVERSA.

—¿Qué portas aquí Pepa?

—Una camisa.

—¿Per qui es?

—Búscaho que tú y jo ho hem dit.

J. D. TABERNER.

GEROGLÍFICH.

×

PPP

PP

P

VII I II

poll

I

III

UN FERRALENCH.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.